

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1 kiadás

1960. március 17.

6 óra — perc

Április 1. április 4-én megnyílik a főváros legkorszerűbb étterme a feneketlen tó partján — átfestve, kicsinosítva várják a látogatókat a kertvendéglők

1960. március 17.

a budapesti vendéglátóipari tröszt rendbehozatja a fővárosi kertvendéglőket. a legtöbb helyen a kertvendéglők asztalait és székeit átfestették, a berendezéseket felülvizsgálták és ahol nem feleltek meg a követelményeknek, kicserélték. hétezer kerti széket és mintegy 2.500 asztalt festettek élénk színekre. több ezer új, fonott fotelt és asztalt is beszereztek. a kertvendéglők és teraszok salakját is felfrissítették, több ezer mázsa vörös salakot és fehér murvát terítettek szét. a bokrokat, virágokat és virágágyakat a kertészek már rendbehozták. a tervek szerint a budapesti éttermek teraszait április elején nyitják meg. a kertvendéglők és a kerthelyiséges cukrászdák csak akkor nyitnak, ha a jó idő állandósul. az idén a strand-szezonra a római parton három új gyorsbüfét nyit a tröszt. itt ugyan- is évről-évre akkora volt a forgalom, hogy a kisvendéglő nem tudta lebonyolítani.

ugyancsak tavasszal több új cukrászda, étterem és vendéglő nyílik a fővárosban. befejezéshez közeledik a feneketlen tó partján épülő korszerű park étterem, az éttermet 140, a kerthelyiséget pedig 200 személy befogadására építették. érdekessége lesz, hogy a vendégek itt állandóan rendelhetnek friss halat, ugyanis a tóba telepített pontyokat az étterem halászai a helyszínen fogják. a park éttermet április 4-én, hazánk felszabadulásának évfordulóján nyitják meg. szintén áprilisban nyílik a malinóvaski fasonban a florida cukrászda és eszpresszó. a harmadik kerületi dunai sportüdülő közelében készülő étterem építését is rövidesen befejezik. a hatalmas, tetőteraszos éttermet május 1-én nyitják meg. a kerepesi uti lakótelepen májusban egy modern cukrászda és vendéglő nyílik. /mti/

bb 2. kolbász-sütő gép, fasírt-automata, felvágott gyártó gép mintapéldánya készül - korszerű konzervipari és vágóhídi berendezések gyártását tervezi a gépipar

1960. március 17.

az általános gépipar, amelynek ételipari-, vegyipari-, energetikai- és hűtőgépek gyártása a feladata, az idén körülbelül 35 újfajta gyártmány mintapéldányát készíti el és 19 új cikk próba- vagy sorozatgyártását kezdi meg. Különösen az ételipari gépek gyártásában haladnak előre nagy lépésekkel. Programjuknak fontos része, egész gyárberendezések készítése, amelyek iránt külföldön is nagy az érdeklődés.

rövidesen megkezdik a k 5-ös típusú, paradicsom és sokféle gyümölcs feldolgozására alkalmas teljes konzervgyári berendezés sorozatgyártását, amelyből a legújabb megállapodás szerint a következő öt esztendőben évente 50-et szállítanak a szovjetunióba, a gyárakban a gyümölcs zuzástól a konzerv süritésig, sterilizálásáig és töltéséig minden műveletet gép végez és óránként két és fél, három tonna paradicsom, alma, szeder, szamóca és egyéb gyümölcs feldolgozására képes.

a paradicsompüré-gyártó berendezések már sorozatban készülnek évente 10-et exportálnak, de néhányat a hazai konzervgyárakban is üzembe helyeznek. az első már szegeden működik, továbbiakat még az idén a nagyatádi és szigetvári konzervgyárak kapnak. a magyar iparnak sikerült megoldani paradicsompüré gyártó berendezések elektronikus vezérlését, a legközelebbi feladat a töltés és a tartóedény lezárásának automatizálása.

a géptervező- és műszaki irodában teljesen felszerelt vágóhídiak terveit készülnek, a tervezés gyors befejezése és a gyártás mielőbbi megkezdése annál is inkább szükséges, mert a következő öt évre 65 vágóhídi berendezés exportjára kötötték szerződést. a korszerű vágóhídiak műszakonként 100 marha, 250 sertés és 300 kisebb állat, például birka levágására és feldolgozására alkalmas.

a husipar és a kereskedelmi igényeknek megfelelően egész sor újfajta, korszerű kisebb gép gyártására is félkészült a gépipar. magyar szabadalom alapján másfélhónapon belül elkészült egy újfajta zsírolvasztó berendezés mintapéldánya, amely centrifuga segítségével tisztítja meg a zsírt, az automatikus hőfokszabályozó berendezés pedig elejét veszi annak, hogy a töpörtyű a kelletnél jobban megsüljön, vagy odaégjen.

/folyt.köv./

bb 2. / kolbász-sütő gép....folyt./-

a kisalföldi gépgyár fasírt-gyártó automata első példányán dolgozik, amely a féligkész ételtek választékának bővítését szolgálja. a gép a húsmasszából pogácsalakú fasírtot szaggat, ezt műanyag csomagolásban hozza majd forgalomba. a kereskedelem és a házi szonyra már csak a fasírt kisütéséig vár. nagyobb vendéglátó-ipari üzemek részére kolbász-sütő automatát készítenek. a gép a megfelelően fűszerezett, darált húsból vinsti nagyságu kolbászokat adagol és azokat önműködően kisüti.

a soproni gépgyárban univerzális húsfeldolgozó automata és felvágottgyártó gép, más gyárakban vágó-, keverő-, töltő- és darálógépek, sonkakötőzők, továbbá korszerű sertésperzsáló kamencék mintapéldányai készülnek. /mti/

bb 3. az orosz-állítási diszervezéssel többszázmillió forintot takarít meg a népgazdaság

1960. március 17.

egy idő óta budapestben a tüker-telüpekről csak a tüsped szállíthat szemet-fát. ez az intézkedés hozzájárul az orosz-állítási nagyarányú diszervezéséhez. annak okairól és az újabb elgondolásokról esettó beszélő, a központi szállítási tanács titkára a következőkben tájékoztatta az mti munkatársait:

- addig az érdekelte vállalatok saját gépkocsijukat küldték a különböző üzemekhez, tüzelő- és egyéb telepekre árúért. egy-egy telepen sok vállalat többszáz gépkocsija is egyidőben jelentkezett, természetesen emiatt nem tudtak rakodni. örökig ácsorogtak a gyárak, üzemek udvarán. a központi szállítási tanács, - egyetértésben a társakkal - már sokhelyütt változtatott ezen. egy-egy gyárból más vállalatokhoz, üzemekhez egy kijelölt szállítási vállalat kocsijai viszik az oxigánt, a téglát, a egyéb anyagokat. először a múlt évben vezették be ezt a módszert a ferroglobus-nál. a tapasztalat azt mutatta, hogy napi száz kocsi helyett 20-24 tehernautóval lehet bonyolítani a vasanyag továbbítását. ezt követően az összes budapesti téglagyárból a 2-es számú épü kocsijai viszik a téglát az összes budapesti építőüzemhez. míg az építővállalatok a maguk kocsijain szállították a téglát, körülbelül 300 gépkocsi 300.000 téglát vitt ki a gyárak udvarából, mióta bevezették az új rendszert naponta 120-140 tehernautó 500.000 téglát szállít. ez a rendkívüli növekedés azzal magyarázható, hogy a tehernautók egymást követően érkeznek, nem ácsorognak, nincs tartózkodás. egy esztendőben a népgazdaság csak a budapesti téglagyáraknál mintegy 60 millió forintot takarít meg.

/folyt.köv./

mti belföldi hírek

4. kiadás 1960. március 17. 6 óra 15 perc

bb 3. /az áruszállítás...folyt./

- a központosított szállítást már bevezették a budapesti erdőtelepeken, a tüker-telepeken, az óbudai gyárban és több más üzemben is. a kimutatók azt igazolják, hogy ezeknél a vállalatoknál naponta 984 kocsi fordult meg, most pedig ugyanazt a szállítási feladatot 423 tehergépkocsi elvégzi. egyéb szállítási feladatokra tehát 561 tehergépkocsi szabadul fel csak ezeknél az üzemeknél.

- a kísérlet tehát bevált. éppen ezért 1960-ban az ugynevezett központosított szállítási rendszert továbbfejlesztik. például: sok budapesti gyár termékeiért nem a vidéki értékesítő vállalatok jönnek majd fel, hanem a kijelölt pesti szállítási vállalat viszi vidékre és onnan azonnal visszatér, mégpedig az ott felvett ruval. így nem vonják el a vidéki feladatok ellátását a gépkocsikat és kevesebb vidéki teherautó érkezik majd a fővárosba. ezt egyelőre természetesen egyszerre az egész országban nem tudják megvalósítani, csak fokozatosan. a budapesti malomokba sem kell majd a sütőüzemek teherautóinak várakozniuk, hanem amikor a rendelés megérkezik, s a liszt kiadható, a kijelölt szállító vállalat viszi el a megrendelőnek. hasonló lesz a helyzet a kőm., a könnyűipar, az építésügyi minisztérium, a nehézipari minisztérium készletező vállalatainál is. a szemítők szerint ezzel az új rendszerrel nagyon sok teherautót sikerül csoportosítani más munkára, a népgazdaság pedig többszázmillió forintot takarít meg. /mti/

bb 4. a felszabadulási versenyben megjavították a versenynyilvánosságot
1960. március 17.

a februári termelési tanácskozások óta többször brigád tett felajánlást éves tervének túlteljesítésére a csepel vas- és fém-művek üzemeiben. példát mutatnak a szocialista és a szocialista címért versenyző brigádok. például a csőgyárban 60, az acélműben 22, az öntödében 20 brigád vállalkozott a szocialista cím elnyerésére. a szocialista brigádok példáját követve a motorkerépgyárban már több mint 200, az acélműben pedig 166 brigád vállalt jobb munkát. a fémű 173 brigádjából több mint 8 millió forint értékű felajánlást tett.

/folyt.köv./

mti belföldi hírek

5. kiadás 1960. március 17. 6 óra 25 perc

bb 4. /a felszabadulási...folyt./

a felszabadulási versenyben az eddigieknél jobban gondoskodnak a verseny nyilvánosságáról a gyárakban. az acélműben 3 nagy központi versenytáblán és 29 üzemi felirattal ötletesen ismertetik a napi és a havi eredményeket. hetenként sokszorosított üzemi híradóban tájékoztatják a dolgozókat a legjobb brigádok munkájáról és bírálják az elmaradókat. hasonló híradót szerkesztetnek ezentúl a féműben is. az egyedi gépgyár nemrég rendszeresített műszaki fejlesztési híradójában ismertetik a megoldandó feladatokat és a legjobb műszaki fejlesztési eredményeket. a csőgyárban ebédszünetben a hangshíradóból értesülnek a dolgozók a napi politikai kérdésekről és a termelési eredményekről. /mti/

6. kiadás

1960. március 17.

4 óra 30 perc

bb 5. a pozsonyi és budapesti tervezők megkezdték a cseh-szlovák-magyar határmenti terület részletes regionális vizsgálatát

1960. március 17.

a kgst államok állandó építésügyi bizottságának regionális tervezési és városépítési szekciójában - magyar kezdeményezésre - új formája alakul ki a barati országok közvetlen együttműködésének. a barati kapcsolat így már nemcsak a kölcsönös árucsereforgalomra, tapasztalatcserére, a tervek összeegyeztetésére terjed ki, hanem közösen készítik el a határmenti területek fejlesztési terveit.

a lengyel-csehszlovák határmenti területek korábbi regionális terveinek közös átdolgozására kötöttek már megállapodást. az egyeztető tárgyaláson figyelembe vettek többek között a duna-odera-csatorna építési vonalának kölcsönösen előnyös kijelölését, amelyben a magyar folyamhajózás is érdekelt. nem sokkal később Magyarország is egyezményt kötött csehszlovákiával. a szlovákiai állami építésügyi bizottság és a magyar építésügyi minisztérium város-és községrendezési főosztálya pozsonyban állapodott meg a közös regionális tervezés megkezdésében. a határ mindkét oldalán mintegy 30-30 kilométer széles övezetet jelöltek ki. a munka első szakaszában magyar oldalon a szob-balassagyarmat-salgótarján vidékének, s csehszlovák részen pedig a fülek-losonc felé húzódó terület közös fejlesztési és rendezési tervét készítik el. később folytatják a közös tervező munkát a határ többi szakaszain is.

a határ mindkét oldalán megkezdődött már a kijelölt területek részletes regionális vizsgálata és felmérése. magyar oldalon a budapesti városépítési tervező vállalat és a szomszédos savon a pozsonyi regionális tervező intézet dolgozói gyűjtik össze a közös tervezéshez szükséges adatokat. a munka kiinduló alapjaként megállapítják e vidékek iparának, mezőgazdaságának, közlekedésének jelenlegi helyzetét, ellátottságát és a fejlesztés lehetőségeit. mérlegelnek olyan körülményeket, mint a víz, vagy a levegő szennyeződésének káros hatása a másik ország területére.
/folyt.köv./

8.30

7. kiadás

1960. március 17.

4 óra 40 perc

bb 5./ a pozsonyi.... / 1.folyt.

a két szomszédos terület vizsgálatának eredményeiről a budapesti tervezők készítik el a közös alaptérképet. a pozsonyiak pedig vállalták az összeállított térkép sokszorosítását. a szomszédos határmenti területek fejlesztésével kapcsolatban áprilisban budapesten már megtartják a második megbeszélést. a tanácskozáson megvizsgálják a területrendezés közös megoldást igénylő kérdéseit. megállapodnak majd az együttes tervkészítés további részletes munkamódszerében is. /mti /

bb 8. veteránok és fiatalok fáklyás felvonulása a józsefvárosban

1960. március 17.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 41. évfordulója valamint a kisz megalakulásának harmadik évfordulója alkalmából fáklyás felvonulást rendeznek a józsefvárosi veteránok és fiatalok. 21-én, a május 1. ruhagyárban ifjusági nagygyűlést tartanak. ugyanakkor a kulturális szemle bemutatója után fáklyás menetben vonulnak fel a fiatalok a mezőimre uton, a nagyváradi-terren, az üllői-uton át, a kumbéla-terre. itt találkoznak a kerület veteránjaival és együttesen megkoszozzák kun béla emléktábláját. innen a körut, rákóczi ut és a luther utcán át a köztársaság térre mennek, ahol az 1919-es volt 32-es vörös ezred tagjaival együtt koszorút helyeznek el az ellenforradalmárok elleni harcban hősi halált haltak emléktáblájánál.

/mti /

8.51

mti belföldi hírek

2. kiadás 1960. március 17. 1 óra 15 perc

bb 6. napi 150.000 üveg üdítőital, 120.000 liter ásványviz, 91 vagon jég - forgalomba kerül a c-vitamin bambi - javult a lakosság ellátása

1960. március 17.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén a tanács hűtő- és szikvizipar vezetői beszámoltak iparáguk tavaszi-nyári felkészüléséről, a természetes várható alakulásáról és a lakosság ellátásáról.

a beszámolóból kitűnik, hogy a közeledő „meleg,- idény az eddigénél is nagyobb feladatok elé állítja a budapesti jéggyárakat, hűtőipari dolgozókat. a hat évvel ezelőtthez viszonyítva ugyanis a kereskedelem átlagosan husz százalékkal több húst, húskészítményt és vaját, s 35 százalékkal több sört hoz forgalomba - az eddigénél tehát jóval nagyobb mennyiségű jégre van szükség. ezért már időben gondoskodniak megfelelő készletek tárolásáról: február közepéig 450 vagon jeget raktároztak el, a tegmelegebb nyári napokra pedig összesen mintegy 900 vagonos készletet tárolnak.

a kilátások jobbak a tavalyinál: napi 91 vagon jeget értékesíthetnek majd - öt vagonnal többet, mint a múlt esztendőben. - de hosszabb ideig tartó kánikula esetén továbbra is számolni kell ellátási nehézségekkel.

üdítőitalból bőséges ellátással számolhatunk. az ásványvizüzem tavaly naponta 100.000 üveg bambi, vita-colát és egyéb üdítőitalt termelt - az idén 150-160.000 üveggel készítenek, s nagyobb lesz a választék is. az illetékesek öt újabb, természetes alapanyagból termelt üdítőital forgalomba hozatalát tervezik - köztük a ribizliből készülő, magas c-vitamin tartalmu c-vitamin bambiét is.

tizenhat töltőtelep 47 gépen „termelik,, budapest napi szikviz-szükségletét, ha nagy a kereslet, akár 250.000 üveggel is elő tudnak állítani, fennakadás tehát az ellátásban nem lesz. a tavalyinál 20.000 literrel több

ásványviz - napi 120.000 liter - lesz az ásványvizüzem termelése, s hogy az egyre növekvő igényekkel lépést tudjanak tartani, ebben az évben korszerű vitzöltő gépsort is szereznek be. /mti/

8.57

mti belföldi hírek

3. kiadás 1960. március 17. 9 óra 50 perc

bb 7. berugott, kerékpárt lopott és még szabálytalanul is hajtott - hét hónapi börtönre ítélték

1960. március 17.

bodor ferenc, 11., lágymányosi ut 17/b alatti lakos, barátjával különböző helyeken berugott, majd betért az alkotmány étterembe. távozáskor észrevett egy őrizetlen kerékpárt. felült rá és hazaindult. utközben cikk-cakkban haladt a kerékpárral, nekiütközött a járdaszegélynek, s elesett. amikor egy rendőr igazoltatta, bodor azt hazudta, hogy a kerékpár az egyik barátjáé. hazugsága kiderült, mert még aznap éjszaka az igazi tulajdonos jelentkezett. bodor ferencet hét hónapi börtönre ítélte a központi kerületi bíróság. /mti/

bb 9. tizennyolc-husz film készül az idén - sokrétű témaválasztás, új írók, rendezők, operatőrök a magyar filmgyártásban

1960. március 17.

tavaly tizennyolc játékfilm forgatását fejezték be hazánkban. filmgyártásunk múlt évi eredményei és az ideai tervek arról tanuskodnak, hogy az alkotók fokozott művészi felelősséggel fáradoznak a magyar filmművészet új sikereiért. a felszabadulás óta először készült nálunk ilyen nagyszámu újdonság. örvendetesen növekedett a ma kérdéseivel foglalkozó filmek száma, s figyelemreméltó az is, hogy a tizennyolcból tíz alkotás olyan szerző munkája, aki először irt filmet. író és film szerencsés találkozásának bizonyult dobozy imre tegnapija, mesterhazi lajos pár lépés a határ-ja, szabó magda, kállai istván, palásti györgy és vadász imre munkája. sokrétű témaválasztás, új rendezők és operatőrök bemutatkozásai jellemezték ezt az időszakot. azok az írók, akik belekóstoltak a filmírásba, a későbbiekben sem szakitottak ezzel a műfajjal. dobozy imre például megírta a virrad-ot, jelenleg pedig keleti mártónnal egy termelészövetkezeti tárgyú témán dolgozik. mesterhazi lajos bányasztémájú forgatókönyvet ír, amelynek cselekménye az ellenforradalom napjaiban játszódik, néhány újabb példa pedig azt bizonyítja, hogy tovább bővül a kör; filmet irt bóka lászló és tuli józsef is. a filmgyárakban egyébként arra számítanak, hogy ez még csak a kezdet. a dramaturgiák rendszeres kapcsolatot tartanak a kiadókkal, elolvassák a legfrissebb könyvújdonságokat és keresik azokat a munkákat, amelyek „filmre,, kívánkoznak.

/folyt.köv./

9.

10. kiadás

1960. március 17.

4 óra 10 perc

bb 9. /tizennyolc-husz film készül ... 1. folyt./

filmgyártásunk 1960-as tervében, a múlt évhez hasonlóan, tizennyolc játékfilm forgatása szerepel, de megvannak a művészi, technikai feltételek további két film elkészítéséhez. a gyártási program - ugyszólván egész évre - részleteiben is kialakult, s a következő időszakban az 1961-es újdonságok témáit, forgatókönyveit válogatják. az alkotócsoportok az 1960-as programból már több filmet felkészítettek. a közönség elé került a virrad, vidéken a mai paraszttárgyu újdonság, a kálvária. hamarosan bemutatják várkonyi zoltán, wiedermann károly és jancsó miklós három csillag című filmjét, amely felszabadulásunk három megkapó epizódjának története és a máriássy házaspár új közös filmje, a hosszú az ut hazáig-ot, amely egy árva, csepeli kisfiu sorsán keresztül arról is képet ad, hogyan kezdtek a csepeli munkások 1945-ben az újjáépítéshez. elkészült homoki nagy istván hegyen-völgyön című filmje, a cimborák második része. valóraválík egy régóta dédelgetett terv; hamarosan befejezik mórícz zsigmond légy jó mindhalálíg című regényének filmváltozatát, ranódi lászló rendezésében, darvas józsef forgatókönyve alapján. bővérű, felszabadult kedvű vígjátéknak ígérkezik a két emelet boldogság című film. írója bencsik imre, rendezője herskó jános. hasonlóan vigjáték a füre lépni szabad című történet, amelyet bacsó péter forgatókönyvéből makk károly rendez.

film készül bóka lászló alázatosan jelentem című regénye alapján szemes mihály rendezésében. a történet a horthy-rendszer hadseregében játszódik. a gyártási programban szerepel még szász péter és fejer tamás arcnélküli város című politikai-bűnügyi filmje, amelynek cselekménye 1956 novemberének utolsó napjaiban játszódik. a környezet bányavidék, a főhősök bányászok. palásti györgy és szemes mihály alba regia címmel még ebben az évben filmet készít, a felszabadulást megelőző napokban nagyszerűen helyt állt dunántúli orvosról.

ezenkívül számos forgatókönyvön dolgoznak az írók, a dramaturgok. szóba került, hogy többek között film készül mikszáth kálmán a noszthy fiu esete toth marival című regényéből is. /mti/

9.05

Melo

11. kiadás

1960. március 17.

9 óra 55 perc

bb 10. a balatonhoz, hévizre, a mátrába és pécs környékére rendez husvétü autóbúszkirándulásokat az ibusz

1960. március 17.

husvétkor az ibusz négy útvonalon viszi két és fél napos autóbúszturákra a budapesti kirándulókat.

balatonfüreden az arany csillag, hévizen a gyöngyvirág, mátrászentimrén a vadvirág szálloda vendégei lesznek az utasok, a pécs- siklós- harkányfürdő-i kirándulás résztvevőit pedig a siklósi vármúzeumban szállásolják el.

az ibusz mindegyik csoport számára kirándulásokat rendez a környék latnivalóíhoz. /mti/

bb 11. munkácsi bernát nagy magyar nyelvész centenáriuma

1960. március 17.

kőrösi csoma, hunfalvy, vámbéry, reguly antal és budenz józsef nevei mellett kevesen ismerik munkácsi bernátot, aki a maga korában ugyancsak világhírű tudós volt. száz évvel ezelőtt, 1860 márciusában hunfalvy pál születésnapján született nagyvaradon, a magyarság történetének, a rokonnépek nyelvének nagy felkészültségű, lelkes kutatója.

amikor reguly antal a nyugat-szibériában élő rokonnépek-nél tett kutató utjaról halálos betegen hazaérkezett, mar nem volt módja gyűjtésnek rendezni és kiadni a hatalmas anyag egy részét hunfalvy pál fejtette meg és adta ki, a többi azonban továbbra is, hét lakattal lezárt titok, maradt. négy évtizeden át nem akadt kutató, aki vállalta volna a sok kockázattal járó, viszontagságos utazást.

a fiatal munkácsi, aki budenz józsef egyik legtehetségesebb tanítványaként már számos tudományos cikket, tanulmányt írt, 25 éves korában több hónapot töltött a votjákok között és hazatérte után kiadta votják népköltési gyűjteményét, majd a votják nyelv szótárát, amely ma is a legterjedelmesebb ilyen nyelvű szótár. /folyt.köv./

9.12

mti belföldi hírek

12. kiadás

1960. március 17.

11 óra - perc

bb 11./munkácsi bemat..../ 1.folyt.s

1888-ban, 28 éves korában reguly Antal nyomdokain 16 hónapos utazást tett nyugat-szibériában, hogy megfejthesse és kiegészíthesse reguly feljegyzéseit, utja teljes sikerrel járt. a magyarokkal rokon vogul népnél majdnem egyéves munkával rengeteg tudományos kincset gyűjtött össze. hazatérve megfejtette a „héttakatu titkot”, és reguly feljegyzéseit négy vastag kötetben páratlan vogul szöveggyűjteményt tett közzé, amelyben feltárta ennek a kis népnek csodálatosan szép és gazdag népköltészetét, mitológiáját, ősi vallásos énekeit, meséit, szokásait. ez a pontos magyar fordítással ellátott szövegkiadás tette lehetővé nálunk az obi-ugor nyelvek beható kutatását. szándékában volt elkészíteni a vogul nyelvtant és szótárt is, ezek a munkái azonban csak kéziratban maradtak hátra, 1937-ben bekövetkezett halála után. kiváló finn-ugor nyelvészeink most dolgoznak az ő feljegyzései alapján ezen a munkán.

alapvető jelentőségűek voltak finn-ugor hangtani kutatásai, de igen nagy érdemeket szerzett a magyar őstörténet kutatásában is, amelynek kérdései egész életén át foglalkoztatták. számos tudományos dolgozatával járult hozzá a magyar-szlav és magyar-török nyelvi kapcsolatok tisztázásához. többek között ő vetette meg a nyelvünkben élő török jövevényszavak kutatásának alapját. kiemelkedő néprajzkutató is volt.

a magyar tudományos akadémia nyelv és irodalomtudományi osztálya és a magyar nyelv- és irodalomtudományi társaság nyilvános ünnepi felolvasó ülésen emlékezett meg a nagy tudós születésének 100. évfordulójáról. kálmán béla debreceni egyetemi tanár, a nyelvészet-tudományok doktora ismertette munkácsi bemat munkásságát. harmatta jános, a nyelvészeti tudományok doktora az iráni finn-ugor kapcsolatok kutatásában, k. palló margit tudományos kutató pedig a turkológiában szerzett érdemeit méltatta. /mti/

--

bb 12. carmen a pécsi nemzeti színházban

1960. március 17.

a pécsi nemzeti színház operatársulata március 18-án pénteken előadja bizet: carmen című operáját. /mti/

9.21

--

mti belföldi hírek

13. kiadás

1960. március 17.

10 óra - perc

bb 13. ifjúsági nap és művészi seregszemle lesz vasárnap gyulán

1960. március 17.

március 20-án vasárnap ifjúsági napot és művészeti seregszemlét rendeznek gyulán a felszabadulás évfordulójának tiszteletére. a járás községeiből különvonatok viszik a vendégeket a találkozóra. délelőtt a járás ifjúsága felvonul a kossuth-térre, az ünnepi kisz-gyűlésre. délután az erkel ferenc járási művelődési házban és a harisnyagyár jókai művelődési házában a járás legjobb színjátszó- és táncsoportjai, ének- és zenekarai, szőlőénekesei és szavalói szórakoztatják az ifjúsági nap több-ezer résztvevőjét. /mti/

..

bb 14. balatonfüreden lesz az üdülővidék legkorszerűbb szélesvásznú filmszínháza

1960. március 17.

balatonfüreden - ahol a szív-kórházban, a szanatóriumokban, az üdülővidékben télen is nagy tömegek tartózkodnak - 500.000 forintos költséggel felújítják a mozit. ez lesz az üdülővidék legkorszerűbb szélesvásznú filmszínháza. a mozit április első napjaiban nyitják meg. /mti/

..

bb 15. szovjet hősi emlékműveket avatnak, kiállításokat rendeznek április 4. tiszteletére szolnok megyében

1960. március 17.

szolnok megyében több termelőszövetkezet - a tömegszervezetekkel és a társadalmi intézményekkel karöltve - szovjet hősi emlékműveket állított fel a felszabadulás 15. évfordulójára. megyeserte kiállításokat, baráti találkozót, irodalmi esteket rendeznek. tiszasüly szövetkezeti községben a lakosság társadalmi hozzájárulásával emlékművet állítanak a harcokban elesett hősök tiszteletére. a karcagi, a turkevei és a szolnoki múzeum megkezdte a felszabadulási dokumentumok gyűjtését. a karcagi nagykun múzeum segítségével a lenin termelőszövetkezet fejlődését, eredményeit bemutató állandó kiállítást nyitnak. mártfűn, kun-hegyesen, tiszafüreden és több más helységben dokumentum-kiállítást rendeznek. a jászberényi népfront-bizottság és az msztb a város 15 éves fejlődését bemutató kiállítást küldött ukránba. mintegy 50 termelőszövetkezetben magyar-szovjet baráti találkozók lesznek. /mti/

9.30

..

bb 16. tovább javítják az egészségügyi szolgálatot a Lenin kohászati művekben

1960. március 17.

a Lenin kohászati művekben az utóbbi két évben jelentősen fejlődött az üzemorvosi szolgálat, javult a dolgozók egészségügyi ellátása. az üzemorvosi szolgálat mellett bevezették a fogászati, valamint a röntgen-szakrendelést, a szilikózis-megbetegedések leküzdésére pedig - egy orvos beállításával - külön állomást létesítettek. az egészségügyi ellátást egy éve három orvossal és egy orvossegéddel erősítették meg. ezenkívül az üzemorvosi rendelőt további négy, ugynevezett műhelykörzeti rendelővel bővítették. ilyen rendelő van a nagyolvaszónál, a martin-üzemben és a középsori hengerműben. tervbevételek, hogy egy éven belül újabb orvosok beállításával - még két üzemrészben állítanak fel körzeti orvosi rendelőt.

mind a megelőző, mind pedig a gyógyító szolgálat eredményesebbé tételére a dolgozókat évenként megröntgenezik, a visszaeső betegeket, vagy az egészségre ártalmas munkahelyeken dolgozókat negyedévenként megvizsgálják, s róluk ugynevezett gondozó-lapot állítanak ki. a rászorulókat egészségi állapotuknak megfelelő munkahelyre irányítják. a dolgozók egészségvédelméről való fokozottabb gondoskodás eredménye, hogy az utóbbi időben több mint felére csökkent a szilikózis-megbetegedések száma, s a táppénzes állomány aránya is mintegy fel szazalekkel jobb az országos átlagnál.

a közegészségügyi és járványügyi állomással karöltve az üzemorvosok megkezdték a munkahelyek vizsgálatát is. eddig a gyár üzemének mintegy ötödrészában végeztek vizsgálatot, s ahol szükséges volt, intézkedtek a hiányosságok megszüntetéséről.

a gyár dolgozóinak korszerű egészségügyi ellátását a tervezett új rendelőintézet oldja meg véglegesen. a huszmillió forintos költséggel létesítendő intézet építését előreláthatólag az idén megkezdik. az új rendelőintézet - a gyár dolgozóin kívül - miskolc két munkáslakta területének egészségügyi ellátását is megoldja. /mti/

bb. 17. a felszabadulási és jubileumi ünnepségekre a sztálinvárosiak meghívtak francia testvérvárosuk küldöttségét

1960. március 17.

sztaálinváros tíz éves fejlődéséről képesalbumot küldtek villejuifba, első szocialista városunk francia testvérvárosába. a felszabadulás 15. évfordulójának, valamint sztálinváros megalapítása 10. évfordulójának ünnepségeire meghívták villejuif küldöttségét is.

/mti/

bb. 18. házasságkötő és névadó termet létesítenek nyiregyházán

1960. március 17.

a nyiregyházi városi tanács épületében több mint felmillió forintos költséggel házasságkötő termet rendeznek be. itt tartják majd az újszülöttek névadó ünnepségeit is.

/mti/

bb. 19. huszonnégy végvár a bakonyban és a balaton-vidéken - folytatják a nagyvasonyi, a sümegi és várpalotai vár helyreállítását

1960. március 17.

veszprém megye történelmi multu vidékein, a bakonyban, és a balaton-felvidéken az idén már huszonnégy végvárat kereshetnek fel a látogatók. a gerence patak közelében, a tönkölős hegy egyik kiugró nyulványán évszázadokon át sűrű bozót takarta el a bakonynak csak feljegyzésekből ismert várát, bakonyujvárat. veszprém megye huszonnegyedik varát a megyei tanács idegenforgalmi hivatala megtisztította a bozótól, elkészítette az alaprajzait és idén már az érdeklődők is megtekinthetik.

a balaton-felvidék egyik legszebb érdekessége, a törökverő kirácsi pál nagyvasonyi várának feltárása hat évvel ezelőtt kezdődött meg. az idén újabb egymillió forint költséggel folytatja a munkát az országos műemléki felügyelőség. március első napjaiban már megkezdték a várárok további szakaszának feltárását és a nyugati falak leomlott részeinek helyreállítását.

/folyt. köv./

bb. 19. / huszonnégy végvár a ... 1. folyt./

a vár lakótornyába vezető korhadt falépcsőket betonlépcsőkkel cserélik fel. a nyáron majd táborozó diákok szakai is segítik a munkát. feltarják a vár környékének régi emlékeit is. tavaly már helyreállították a pálos - kolostort, ahol megtaláltak kiriz i pát sirhelyét. az idén sor kerül a salföldi kolostor teljes fel-tarására is.

folytatják a már öt éve tartó munkát a dunántúli legnagyobb várban, a sümegi várban, amely a török elleni harcok, majd később vak bottyán vezértetével, a kuruc szabadságharc egyik legerősebb bastája volt. legrégebbi részét, az öregtornyot már helyre-állították, s befejezik a munkát a vár felső részében is.

a veszprém megyei tanács és a várpalotai városi tanács az idén 900.000 forintot költ a várpalotai mátyás vár tavaly elkezdett helyreállítási munkáira. új tető kap a vár két tornya, s új földemmel látják el a palota első részét. mint tervezik, később százötven személyes turistaszállót, éttermet, muzeumot rendeznek be a várban.

a bakonyi varakhoz vezető utakat mind rendbehozták, új tájékoztató táblákat állítottak fel. a legnagyobb várakban az idén is megrendezik a már hagyományos végvári ünnepeket. az idegenforgalmi hivatal ősz végéig többszáz társaskirándulást szervez a történelmi nevezetességű helyekre.

/mti/

..

bb. 20. egy perc alatt háromszázötven-négyszázötven kilót, harminc-negyven méterre továbbít a géplapat

1960. március 17.

érdekes mintapéldányt készítenek az esztergomi sportszer-gyárban. az új gép, a „géplapat”, nehéz fizikai munkától mentesíti majd a rakodómunkásokat. a csörlőből, vonókötélből és terelőlapátból álló szerkezet egyszerre 350-450 kilót tud mozgatni és ezt a terhet percenként 30-40 méterre továbbítja. a mintapéldány rövidesen elhagyja a gyárat.

/mti/

..

10.17

bb. 21. a gépesített fejtésekben huszötven százalékkal növekedett a termelékenység tatabányán

1960. március 17.

a tatabányai bányákban a felszabadulás tiszteletére indított munkaversenyben az egyik főtörekvés a termelékenység növelése. ennek érdekében az év elején több aknában felajánlották a műszakiak, hogy koncentrált, gépesített kamrafejtéseket alakítanak ki. öt bányában, a 8-as, a 9-es, a 12-es, és a 15/b aknában már teljesítették a vállalást. olyan koncentrált fejtésekben kezdtek meg a termelést, ahol a szállítóberendezések, a kőta- és a hidasi-féle felrakógépek észszerű elhelyezésével jóformán minden nehéz fizikai munkától mentesítették a bányászokat. a régebbinél jóval kevesebbet kell itt lapátolniuk a bányászoknak, mert a felrakógépek közvetlenül a szállítószalagra, illetve a kaparókra továbbítják a szenet. ezekben a fejtésekben huszötven százalékkal növekedett a termelékenység. a legjobb eredményt, ötven százalékos növekedést, a 15/b aknában érték el, ahol a tröszt vezetőinek tervei alapján készített újszerű kaparószalagra, gyenge rárobantásokkal a szén háromnegyed részét rázudítják. a 12-es akna műszaki vezetői a maguk készített felrakógéppel huszonöt százalékkal növelték a teljesítményt a gépesített fejtésben. a 8-as aknában kisebb fejtésben jól alkalmazható, szét-szedhető és nagyobbítható szállítószalaggal tették eredményesebbé a munkát.

/mti/

..

bb. 22. korszerű lakótelep épül a rudabányai vasércdusitómű dolgozói részére

1960. március 17.

rudabányán a közeli hetekben kezdi meg próbaüzemeltetését a vasércdusitómű első részlege, a több épületrészletből álló pörköelőüzem. észak-magyarország új gyárában a terv szerint már az idén csaknem hatvanezer tonna gyengébb vastartalmú pátéret dolgoznak fel. a pörkölés során a pátéret vastartalma növekszik, s így a nagyolvasztók gazdaságosabban hasznosíthatják. a dusitómű építésével egyidőben új lakótelepet létesítenek a bányászok részére. az egyik legszebb részén, a gyertyános völgyben. az új telepen nagyobb-részt a dusitómű üzemeltetői, dolgozói jutnak majd kényelmes otthonhoz. eddig 207 lakás készült el és a következő öt évben újabb 364 lakást építenek. korszerű üzletházat is létesítenek, amelynek egyik részében szállodat alakítanak ki. az idén alkáó-telep közművesítésén és az utépitésén kívül 36 lakás alapozását kezdik meg, jövőre pedig hozzáfognak a 75 személyes napközis óvoda, valamint a 8 tantermes iskola építéséhez.

/mti/
10.26

..

18. kiadás 1960. március 17. 11 óra - perc

bb 23. jól bevált a gyakorlatban a hazai polirszalag- megkezdtek üzemszerű gyártását a tatai szőnyeggyárban

1960. március 17.

hazai butoriparunk eddig külföldről szerezte be a butorfényezőgépek polirszalagját. a múlt év végén a tatai szőnyeggyárban szeiler józsef üzemvezető, valamint csete lajos, eperjesi géza és györgy istvan, a könnyűipari minisztérium szakemberei, megoldották a drága anyag hazai gyártását. azóta több butorgyárban kipróbálták a műszál és gyapju keverékből szőtt anyagot, s meggyőződtek arról, hogy a hazai szalag jobb és tartósabb a külföldinél. az import anyaggal csupán 130-140 óráig, a hazaival pedig 300-400 óráig lehet polirozni. az igények kielégítésére a tatai szőnyeggyárban megkezdtek a polirszalag üzemszerű gyártását. negyedévenként ezer négyzetmétert készítenek, s ezzel fedezik a hazai butoripar szükségletét. a nagytartósságu anyagra más vállalatoknál is felfigyelték már. több budapesti szálloda például szőnyegnek akarja használni. a rugalmas anyag ugyanis, ha szőnyegnek alkalmazzák, szinte tönkretételmentes. a royal szálloda kétszáz négyzetmétert már megrendelt a tatai gyárnál./mti/

bb 25. szolnok megye termelőszövetkezetei eddig hatezeröttszáz vagonnal több termény értékesítésére szerződtek, mint tavaly

1960. március 17.

szolnok megye termelőszövetkezetei az idei termelési tervek szerint jelentősen túl akarják szárnyalni az elmúlt esztendő hozamait. a lehetőségek felmérése után már eddig 6.500 vagonnal több termény értékesítésére kötöttek szerződést, mint az elmúlt esztendőben. kenyérgabonából körülbelül 3000 vagonnal szállítanak a felvásárló szerveknek, többek között a kisujszállási búzakalász 42, a karcagi béke tsz 70, a turkevei vörös csillag 106 vagon búzát ad át betakarítás után a terményforgalmi vállalatnak. a cukorrépa, sörárpa, napraforgó és más termény mellett 3.100 vagon kukorica értékesítésére is szerződtek a termelőszövetkezetek. az értékes takarmánynövényből a jászapáti alkotmány 20, a karcagi béke 36, a kengyeli dózsa tsz 26 vagonra kötött megállapodást./mti/

10.35

19. kiadás 1960. március 17. 12 óra - perc

bb. 28. az új erőgépek 30 százalékát már megkapta a mezőgazdaság

1960. március 17.

a megyehatárok eltűnése, a keskeny parcellák összeolvadása, a termelőszövetkezetek nagyüzemi tábláinak kialakítása már ebben az évben hatalmas lehetőségeket tár fel a mezőgazdaság gépesítésére, a lehetőségek realizálása nagy anyagi erőfeszítést követel az államtól: az idén csupán a termelőszövetkezetek és az azokat kiszolgáló gépállomások gépparkjának bővítésére 25 százalékkal többet fordítanak, mint amennyit tavaly gépseítésre az allmai gazdaságokkal együtt az egész mezőgazdaság kapott.

a gépállomások és a termelőszövetkezetek az idén főleg új traktorokhoz jutnak. legnagyobb részük univerzális, de van közöttük többszáz lánctalpas és eszközhordozó is. a nem egészen 1.000 hazai gyártmányu traktor mellett szovjet, csehszlovák, román és német gépek kerülnek az idén a földekre. jelentősen növekszik a tavalyihoz képest az új munkagépek száma is. a magyar gépgyártás, valamint a szovjetunió, lengyelország és az ndk ipara csaknem 3.000 vetőgépet, több mint 1.000 gabona- és 850 siló-kombajnt, továbbá 2.000 fűkaszálót ad ebben az évben. a hazai ipar 1.400 négyzetbevető gépet gyárt, az ndk-ból és jugoszláviából pedig 1.250 szervestrágyaszórót hozunk be. az új traktorokhoz nagyszámban kap a mezőgazdaság kisebb és speciális munkagépeket: ekét, kultivátort, rendsodrot, lennyűvőt, kenderaratót, stb. a szállítás gépesítését több ezer vontató-pótkocsi beszerzése szolgálja.

az új gépek a termelőszövetkezetek földjein dolgoznak majd, egy részük pedig közvetlenül is a társas nagyüzemek tulajdonába kerül.

az 1960-ra tervezett új traktoroknak mintegy 30 százalékát már megkapta a mezőgazdaság. a gyors ütemben fejlődött termelőszövetkezeti mozgalom segítségével a szovjetunióból és a német demokratikus köztársaságból 750 traktort az idei év helyett már tavaly novemberben és decemberben elküldtek.

/mti/

bb. 24. elérték a szénreteget a zobaki aknában

1960. március 17.

kohászatunk fejlődése a második ötéves tervben az eddiginél jóval több kokszolható szén termelését kívánja meg a mecseki bányászoktól. ennek feltételét a pécsi és a komlói szénbányászati trösztök a régi üzemek fejlesztésével és újak létesítésével teremtik meg.

/folyt. köv./
10.59

bb. 24. / elérték a szénrétet... 1. folyt./

a kokszolható szén termelésének növelését szolgálja majd a zobáki akna. ebben a bányában mintegy kilencvenmillió tonna kiváló minőségű szén vár lefejtésre. az ezer méter mélyre tervezett aknában a bányászok előkészítésén 1952-óta munkálkodnak, s eddig mintegy 300 millió forintot használtak fel. az idén újabb ötvenmillió forintot fordítanak a banya építésére. az akna mélyítésénél elérték a 630 métert. a mélyítéssel egyidejűen 580 méter mélységben megkezdtek a feltárási munkát is. itt a napokban hermusz józsef feltáró csapata elérte a széntelepét. ennek vastagsága 80 centiméter. a minőségi vizsgálatok ugyan még nem fejeződtek be, de a szakemberek véleménye szerint nagy fűtőértékű, jó minőségű szénre bukkantak.

az akna folyamatos termelésbeállítását a második ötéves terv első felére tervezik.

/mti/

bb. 26. kétszáz ketreó nantanivaló élősirkét osztanak el a hat végén

1960. március 17.

a nagyvásártelepre csütörtökön reggel 26 vagon és 5 t. r. gépkocsi áru érkezett, ebből 8 vagon burgonya, 3 vagon fejeskaposzta, 1 vagon levesbevaló sárgarépa, 5 vagon alma, 6 vagon tojas, 2 vagon citrom és 1 vagon narancs.

a budapesti baromfi- és tojasértékesítő vállalat csütörtöktől szombat délig 200 ketreó nantanivaló élősirkét, 50 mazsa vágottbaromfit és 1,200.000 tojást oszt el a közért szaküzletek, a husboltok és a közért élelmiszerboltok között. a nantanivaló élősirkét különként 34 forintért árusítják, a vágottbaromfi és a tojas ára nem változott.

az 5 vagon kiváló minőségű téli alma a nyírségből érke elosztása folyamatban van, az ára nem változott.

/mti/

10.43

bb 27. permetező csőhálózatot építettek ki hazánk egyik legmagasabb fekvésű gyümölcsösében

1960. március 17.

hazánk egyik legmagasabb fekvésű gyümölcsösében, a magyarnándori állami gazdaság csaknem 750 holdas kertjében, minden évben nagy gondot okozott a permetezés, mert a meredek domboldalakra hordóban és lajtokban kellett felhordani a vizet. a munka megkönnyítésére egymillió forintos költséggel permetező csőhálózatot építettek a gazdaság egyik 240 holdas gyümölcsösében. a hegy lábánál folyó patakocskát felduzzasztották, s így több mint 300 köbméter vizet tárolnak, amit aztán két kilométer hosszú csővezetéken juttatnak fel a 112 méter magasan elhelyezett központi tartályba. a permetlé innen ugyancsak csőhálózaton jut el a gyümölcsös minden részébe. a gazdaság a vízvezeték-rendszer segítségével kezdte meg a rügyfakadás előtti permetezést. a hálózatot a tervek szerint továbbfejlesztik, és a gyümölcsös egész területén kiépítik./mti/

bb 29. munkásszinjatszó-hét, színháztörténeti kiállítás komlón - falusi szinjatszók hete siklóson

1960. március 17.

baranya megye, illetve pécs legjobb művészegyütteseinek részvételével tavasszal komlón a munkásszinjatszók hetét, siklóson pedig a falusi művészeti együttesek hetét rendezik meg. a szinjatszó csoportok a társadalmi szervezetek védnöksége alatt lépnek fel. az előadásokat komló művelődési házaiban, ipari üzemekben - például a kossuth bányán, valamint a vájár-iskolában tartják. ugyanakkor színháztörténeti kiállítást nyitnak a pécsi ifjúsági színpad előadása után pedig ifjúsági ankétot rendeznek. az „ifjúság a szocialista faluért, mozgalom keretében, a kisz megyei bizottságának védnöksége alatt tartják meg siklóson a legjobb baranyai- a szentlőrinci, a siklósi, a mohacsi, a pécsi és a komlói - együttesek részvételével a falusi szinjatszó hetet. mind a siklósi, mind a komlói szinjatszó hétre más megyéből is meghívják egy-egy országshírű munkás-, illetve paraszt-szinjatszó együttest./mti/

10.50

mti belföldi hírek

22. kiadás 1960. március 17.

11 óra 15 perc

bb 30. történésnapok borsodban

1960. március 17.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága, a magyar történelmi társulat északmagyarországi csoportja és a tit megyei szervezete március 31-én és április 1-én rendezi meg miskolcon az első borsodi történésnapokat, a kétnapos ülésen mintegy 200 vendég részvételére számítanak. március 31-én hazánk felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából tudományos ülést rendeznek, majd megtekintik a perencesi bányát, a Lenin kohászati műveket és a diósgyőri kohászati muzeumot.

másnap ankétot rendeznek, a „magyarország és a második világháború”, című kiadványról, majd előadás hangzik el a borsodi iparvidék bányászati és kohászati kialakulásáról. az előadásokat vita követi. /mti/

- . -

bb 32. parasztfiatalok és idős tsz-tagok baráti találkozója a hevesi járásban

1960. március 17.

heves megye falvaiban a kisz-szervezetek sokrétűen foglalkoznak a fiatalokkal. több termelőszövetkezeti községben megrendezik a fiatalok és az idős termelőszövetkezeti tagok baráti találkozóit. a hevesi járás mintegy harminc kisz-szervezetében tartották már ilyen találkozót. az idős termelőszövetkezeti tagok elbeszélgetnek a fiatalokkal a régi parasztsors és az új szövetkezeti élet közötti különbségről. mintegy négyszáz fiatal dolgozik jelenleg a hevesi járás termelőszövetkezeteiben. a járásban 1.500-an jelentkeztek az ifjuság a szocializmusért próbara és 300.000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. ebből 57.000 forint értékű munkával a termelőszövetkezeti építkezéseket segítették. többhelyen, például kömlő tsz-községben a fiatalok saját erőből kisz helyiséget, tisztánan pedig játszótér építettek. /mti/

- . -

bb 31. jugoszláviai vendégszereplésre indul a mecsek művész együttes

1960. március 17.

a ladó jugoszláv művész-együttes magyarországi látogatásának viszonzásaként március 25-én kéthetes jugoszláviai vendégszereplésre indul a 47 tagú pécsi mecsek művész-együttes. /mti/

11.20

le - . -

mti belföldi hírek

23. kiadás 1960. március 17.

11 óra 10 perc

bb. 33. saját erőből két törpevízművet létesítettek, több mint kétszáz háza vezetik be a vizet tiszaluc termelőszövetkezeti község lakói

1960. március 17.

tiszaluc termelőszövetkezeti községben a felszabadulás óta csaknem négyszáz családi ház épült, továbbá új, nyolc tantermes iskola, művelődési otthon, óvoda, napközi otthon, cukrászda, vendéglő. gondot okozott azonban az ugynevezett ófalú, a község régi településének vízellátása. a falunak ezen a részén ugyanis még a mély kutak sem adnak jó ivóvizet. így csak a falu néhány közkutjáról tudták biztosítani - faradságos úton - az egészséges vizet. a község lakói a községfejlesztési alaptól előbb egy közkútnál létesítettek törpe vízművet, az idén pedig újabb egészséges víznyerőhelyet láttak el elektromos vízszolgáltatás berendezéssel. eddig már mintegy két kilométer hosszúságban fektették le a vízvezetékhalózatot, s mintegy száz - köztük több fürdőszobás - lakást kapcsoltak be a vízszolgáltatásba. az idén elkészült törpevízművel és három kilométeres csővezetékekkel újabb 120 lakást kapcsoltak be a hálózatba. ezenkívül vízvezetékekkel látják el az iskolákat, a napköziotthont, a péküzemet és a többi középületet is.

a tiszaluciak így társadalmi összefogással több mint felmillió forint értékű létesítménnyel gazdagították falujukat.

/mti/

- . -

bb. 34. kerpely Antal nevét vette fel a dunai vasmű műszaki brigádja

1960. március 17.

a dunai vasmű martin acélművében működő négytagú műszaki brigád, amelynek a kemece üzemvezető, a kemence főmester, a főenergetikus és az egyik üzemtechnikus a tagja, a magyar kohászati uttörőjének, kerpely Antal kohómérnöknek a nevét vette fel. a kerpely-brigád, felajánlásának megfelelően, a kemencetartósság növelését és a kalóriafelhasználás csökkentését tartja legfontosabb feladatának.

néhány műszaki intézkedéssel március első felében minden tonna gyártott acélnál három kilóval csökkentették a tüzálló tegla felhasználását.

/folyt. köv./
11.28

le

24. kiadás

1960. március 17.

12 óra 30 perc

bb. 34. / kerpely antal nevet.... i. folyt./

a november 7. kemence tartosságának növelésével a tervezett 200 helyett 219 adag acélt csapolhattak.

a brigád főenergetikus tagja, a műszaki brigád és az acél-
mű műszaki szakembereinek segítségével most azt vizsgálja, hogy
gőzzel vagy sűrített levegővel porlasztott tüzelőanyag gazdaság-
sabb-e, nemrégiben mindhárom kemencénél olyan önműködő műszereket
helyeztek el, amelyek összegezik a kemencében elégetett pakura
és kamragaz kalóriamennyiségét és ennek megfelelően szabályozzák a
levegőbevitelt is. a műszereket, amelyek elsőik a magyar acélgyár-
tásban, a vasmű műszerész üzemében készítették. a kalória-össze-
gezõ és levegőszabályozó berendezés leírását és működését tapaszt-
alatait legutóbb a kgst szakembereinek rendelkezésére bocsátották.

a kerpely antal műszaki brigád felajánlásainak teljesi-
téssel a dunai vasmű műszaki dolgozói közül elsőként akarja ki-
érdemelni a szocialista brigád címet.

/mti/

bb. 35. kétmillió forintos ujtás

1960. március 17.

az ózdi kohászati üzemek durvahengerművében a kényes minő-
ségi acélokat több sorozatban hangerelték. így a hengerlendő
anyag többszöri melegítésére vált szükség, de ezenkívül a
munkadarab kikészítése és darabolása is elhúzódott. maczkó
józsef mérnök, saliga laszló művezető és tóth árpád előhenge-
rész javaslatára a hengerüreget módosították. így a hengerlesre
kerülő anyagot egyszerű melegítéssel és egy sorozaton mindjárt
készre hengerlik. ezáltal több munkaművelet elmarad, s jelentősen
kevesebb fűtőanyagot használnak fel. a módszerrel egy tonna
acél önköltségét több mint 500 forinttal csökkentették. az egy
éve bevezetett ujtással elért megtakarítás összege meghaladja a
kétmillió forintot.

/mti/

Se

11.37

25. kiadás

1960. március 17.

13 óra 50 perc

bb. 36. a mezőgazdasági üzemekben is megalakultak az első szocialista
munkabrigádok

1960. március 17.

az ipari munkások példáját követve a mezőgazdasági
üzemekben ezekben a napokban szerveződnek azok a munkacsoportok,
brigádok, amelyeknek tagjai ki akarják érdemelni a szocialista
munkabrigád címet.

szabolcs megye állami gazdaságaiban és gépállomásain eddig
hét brigád jelentette be részvételét. az első brigád a tiszaszent-
imrei állami gazdaságban alakult meg. elsődleges céljük, - mint azt
a vállalatukban bejelentették, - hogy a legkorszerűbb művelési
módszerek hozzáértő alkalmazásával már az idén 40 mazsás holdon-
kénti kukorica termést érjenek el. a fiatalok szakelőadásokat
hallgatnak, s igen nagy keletje van közöttük a jó szakkönyveknek.

heves megye mezőgazdasági üzemeiben 10 brigád küzd a
megtisztelő címért. a brigádok idősebb és fiatalabb tagjai egyaránt
a szakmai továbbképzést tartják igen fontosnak. hogy a legújabb
munkamódszereket alkalmazni tudják a brigád valamennyi tagja beirat-
kozott valamilyen szaktanfolyamra. azok, akik különböző okokból
nem fejezték be általános iskolai tanulmányaikat vállaltak, hogy
elvégezzék a nyolc osztályt.

somogy megye mezőgazdasági üzemeinek husz szocialista
munkabrigád címet küzdő munkacsoportja közül különösen figyelemre-
meltő a balatonkiliti gépállomás kezdeményezése. az itt alakult
két brigád az ősztől elmaradt melyszántásokat meg e hónap végéig
befejezi, mégpedig 3 százalékos üzemanyagmegtakarítással. elhatároz-
ták továbbá, hogy mintaszerűen megszervezik a termelőszövetkezeti
gazdaságok silókukoricatermelésének teljes gépesítését. az a ter-
vük, hogy a talajelőkészítéstől silójódörbe-szállításig minden
munkát elvégezzék, hogy a közös gazdaságok más munkaterületen
foglalkoztathassák a tagokat.

sinatelepi állami gazdaság sertéstenyésztésében
dolgozó dombovari istván tisztagy brigádjának már az elmúlt évi
eredményekért megítélték a szocialista munkabrigád címet. e
a brigád vezetője egyetemi levelező oktatáson vesz részt, a
brigád tagjai pedig sikerrel végezték el az ezüstkalászos tan-
folyam egy-egy évfolyamát. szaktudásuk, amellyel, hogy a
keresetük is magasabb volt, a népgazdaságnak is számottevő hasznot
hajtott.

/folyt.köv./
11.46

mti b e l f ö l d i h i r e k

26. kiadás 1960. március 17. 14 óra perc

/bb 36. a mezőgazdasági üzemekben.....1.folyt./

a 10 tagu brigád több mint 200.000 forinttal teljesítette tul éves tervét, az idén még magasabbra szabták a magukkal szemben támasztott követelményeket: többlettermeléssel és anyagmegtakarítással csaknem 420.000 forint többletáronhoz juttatják a gazdaságot.

zala megyében a szocialista munkabrigád címert vetélkező hét traktorbrigád arra törekszik, hogy a talajmunkák pontos, szakszerű elvégzésével már az idén legalább 5 százalékkal növeljék a termelőszövetkezetek termésatlágit. valamennyi brigád munkájában résztvesz a gépállomas főmérnöke is, s állandó szakmai segítséggel járul hozzá a szép célok megvalósításához. új vonása: a most bontakozó versenynek az az elgondolás, hogy a brigádon belül minden traktoros felelősséget vállal munkatársaiért./mti/

bb 37. elkészült az ország második baromfitap-üzeme

1960.március 17.

a szolnok megyei malomipari vállalat karcagi rizshantoló telepen elkészült az ország második baromfitap-üzeme, a karcagi telep dolgozói 550.000 forintos költséggel, főként a régi és kiselejtezett gépek átépítésével, kijavításával hozták létre ezt a fontos üzemegységet. a termelőszövetkezetek igényeinek megfelelően olyan baromfitaplaleket állítanak elő, amely a különböző koru aprójószág egyenletes fejlődését biztosítja. az új üzemben a jövő hét elején kezdik meg a folyamatos termelést. karcagon az idén már negyszáz vagon értékes takarmány készül./mti/

bb 38. három és félezer tenyészállatot adnak a termelőszövetkezeteknek zala megye állami gazdaságai

1960.március 17.

zala megye állami gazdaságai sokoldalú segítséget nyújtanak a megye új termelőszövetkezteinek. több mint háromszorosára emelték a tenyészállat nevelést, s 3.620 tenyészjószágot adnak a közös gazdaságoknak. ebből két és félezer a kocasüldő. csupán a pakodi állami gazdaság 700 tenyészjószágot nevel a termelőszövetkezetek részére./mti/

11.55

l a m a

mti b e l f ö l d i h i r e k

27. kiadás 1960. március 17. 13 óra 55 perc

bb 39. újabb harminckét szakember kezdett munkához nógrád megye télen alakult termelőszövetkezeiben

1960.március 17.

a tél folyamán alakult termelőszövetkezetek kérésére újabb 32 mezőgazdasági szakember vállalt munkát nógrád megye fiatal közös gazdaságaiban. braun pál a szécsényi tangazdaságból varsányban kiss andras pedig a nógrádkövesdi állami gazdaságból berkenye termelőszövetkezeti községben látja el a mezőgazdasági teendőket. két szövetkezeti község, szilaspogony és kishartyán dolgozó parasztsága a fejlesztés idején megismert és megszeretett bányászok közül kert termelőszövetkezeti elnököt. a szilaspogonyiak kérésére vargha gábor, rónabányai aknasz, a kishartyaniak kiválasztására pedig takacs imre nagybatonyi vajár vállalta a szövetkezet elnöki tisztjét. az elnököt adó bányák mindkét termelőszövetkezetet patronálják./mti/

bb 40. szabolcs megyei építészmérnökök segítése a közsegfejlesztési feladatok végrehajtásához

1960.március 17.

a nyíregyházi üzemek és vállalatok építészmérnökeinek egy csoportja felajánlotta, hogy 16 általános iskolai tanterem és több művelődési otthon tervét társadalmi munkában elkészítik. így még az idén több olyan épület- többek között a gávai és a nyíregyházi iskola- készül el, amelyeknek létrehozása terv hiányában átoldott volna a jövő évre. az építészmérnökök segítségével az érintett községek több mint 120.000 forint tervezési költséget takarítanak meg./mti/

12.03

bb. 41. az idén csaknem 400 nagyobb beruházást fejeznek be - ötvennel csökken a beruházási munkahelyek száma

1960. március 17.

az országos tervhivatal az ideai beruházásoknál már nagyértékben érvényesítette azt az elvet, hogy az ország erőit nem szabad szétforgcsolni, azokat a folyamatban levő beruházások gyors befejezésére kell összpontosítani. az országos tervhivatal beruházási főosztályán elmondották, hogy fél évig tartó egyeztető tárgyalások előzték meg az 1960-as beruházási tervek összeállítását és összehangolták az igényeket a rendelkezésre álló anyaggal és munkaerővel. a beruházások szervezettségére, a műszaki tervek alaposágára és az anyagok időben történő megrendelésére nagyobb szükség van, mint bármikor, mert az ideai beruházási tervek minden eddiginél nagyobbak és sokat kell pótolni a tavalyi elmaradások miatt is.

ebben az esztendőben csaknem 400 ugynevezett értékhatár feletti, nagyobb beruházást fejeznek be, többet, mint a felszabadulás óta bármikor, s mintegy 10 százalékkal, kerekén ötvennel csökken az év végéig a beruházási munkahelyek száma. számos beruházást, amelyet ez év elején kezdtek el, még az idén befejezik. a többi között egy év alatt lebonyolítják a soproni szövőgyár bővítését, amely évi 583.000 négyzetméter selyemszövetet növeli a gyár teljesítőképességét. az év folyamán elkészül a selypi cukorgyár 9700 legközméteres raktárépülete, a szegedi konzervgyár évi 400 vagon teljesítőképességű paradicsomsüritő-üzeme, továbbá a soproni és a kőbányásörgyár főzőháza, ahol naponta 1000-1000 hektoliter sört készítenek majd.

egyed-egy beruházások gyors befejezése természetesen bizonyos áldozatokkal is jár. az idén kevesebb építkezés kezdődik, mint az előző esztendőben és néhány olyan beruházásnak az ütemet, amely csak a következő években fejeződik be, lassították. ez a módszer ígérkezik a leggazdaságosabbnak, mert így kevésbé aprózódik szét a beruházásra szánt anyag és munkaerő és az új beruházások gyorsabban megtérülnek.

a nagyobb szervezettséget ebben az évben kiterjesztették a mezőgazdasági termelőszövetkezetek beruházásaira is. az elmúlt években szövetkezeteink építkezései és egyéb beruházásai nem szerepeltek az országos törvényben, most már ezeket a beruházásokat sokat is előre országosan rögzítették és egyeztetették az ország erőforrásaival. ezentúl tehát a termelőszövetkezetek beruházásai is tervszerűbbek, biztonságosabbak lesznek.

/folyt. köv./

12.11

bb 41. az idén csaknem....1.folyt./

a beruházások gazdaságosságának egyik fontos biztosítója, hogy a vállalatok előzetesen gazdaságossági számításokat készítenek és csak olyan beruházásokat engedélyeznek illetékes szerveink, amelyeket az előzetes számítások indokolnak. a számításoknak az ellenőrzésére nagy gondot fordítanak és ahol felületességet tapasztaltak, azt átdolgozás céljából visszaadták. azonnal kezdve nemcsak az előzetes számításokra, hanem a beruházások utólagos ellenőrzésére is fokozott gondot ügyelnek. egy-egy építkezés, vagy gépesítés befejezése után az erre hivatott szervek megvizsgálják, hogy a beruházások megfelelnek-e az előzetes elképzeléseknek, s ha a vállalat előzetes tervei nem voltak realisak, úgy a vállalat vezetőit felelősségre vonják, ezen kívül tapasztalatokat szereznek a további beruházási igények elbírálásához./mti/

bb 42. az év elejétől két és félmillió forinttal nőtt a baranyai falusi bankok, betétállománya

1960. március 17.

baranyában jelenleg 14 takarekszövetkezet működik, egy kivételével valamennyi termelőszövetkezeti községben. a falusi bankok, betétállománya olyan gyorsan növekszik, amire korábban még a takarekszövetkezet tagjai egyénileg gazdálkodtak - nem volt példa. már a múlt évben is 4 millió forinttal emelkedett a takarekszövetkezetek betétállománya, az idén pedig január 1-től március 15-ig, tehát két és fél hónap alatt, két és félmillió forintot tettek be megtakarított pénzükből a termelőszövetkezeti tagok. a bolyi kossuth és a rákóczi termelőszövetkezet tagjai 300.000 forintot, a lánycsóki csillag tsz tagjai pedig 450.000 forintot helyeztek takarekba a zárószámadást követő hetekben. ma már 4 olyan falusi bank működik baranyában - a bolyi, a dunaszekcsői, a lánycsóki és a mágócsi, - amelyeknek betétállománya meghaladja az egymillió forintot./mti/

12.19

mti belföldi hírek

30. kiadás 1960. március 17. 15 óra / perc

bb 43. szakmai bemutató a tokajhegyalján alkalmazandó metszési módokról

1960. március 17.

a tavaszi metszések kezdetekor a tokajhegyaljai szaktanács évről-évre metszési bemutatóval egybekötött értekezletet rendez tarcalon, a szőlészeti kutató intézettel közösen. az idén, csütörtökön tartották meg a bemutatót. a kutató intézet egyik kísérleti telepén csaknem tízféle metszési módot ismertettek az ott megjelent csaknem száz szőlőtermelővel.

a gyakorlati bemutatót megelőzően előadás hangzott el a különböző szőlőtermelő országokban alkalmazott metszések tapasztalatairól, összehasonlítva azokat a tokajhegyaljai metszési módokkal. lengyel béla vezető kutató elmondotta, hogy az eddigi kísérletek alapján hegyalján a kétszemes, rövidcsapos, valamint a kordon művelés alkalmazását javasolja, amely a szőlőtőkét jó termőerőben tartja és mennyiségileg, valamint minőségileg egyaránt jó termést ad.

a metszési bemutató alkalmával a tokajhegyaljai szaktanács határozatot hozott: az idén fokozott mértékben ellenőrzik, hogy a történelmi borvidéken a legmegfelelőbb metszési rendszereket alkalmazzák./mti/

bb 44. a tervezettnél három hónappal előbb üzembehelyezték az új finomító tornyot almasfűzitőn

1960. március 17.

az almasfűzitői kőolajipari vállalat műszaki dolgozói elkészítették egy új, gazdaságosabb eljárással dolgozó finomító-torony terveit. az építkezések nagy részének elvégzésére is az üzem dolgozói, karbantartói vállalkoztak, csupán a torony felállítását bízták más vállalatra. jelentős mennyiségű elfekvő anyag hasznosításával, ugyancsak saját ötletük alapján, bővítették a természetes növeléséhez szükséges más üzemszerek berendezéseit is. kezdeményezői és irányítói voltak ennek a munkának cenkvári istván főmérnök, csikós rezső fődiszpécser, róka józsef üzemvezető és huszar géza főtechnológus. eredetileg úgy tervezték, hogy az új tornyot június közepén állítják munkába. a fetszabadulási versenyben azonban olyan lendülettel dolgoztak a munkacsoportok, hogy mindenütt megrövidítették a határidőket. így a tervezettnél három hónappal előbb, március 17-én már megkezdtek a finomítást az új toronyban. a korszerű berendezéssel a minőségi motorolajtermelést a jelenleginek kétszeresére növelik./mti/

13.53

mti belföldi hírek

31. kiadás 1960. március 17. 15 óra / perc

bb 45. időjárásjelentés

1960. március 17.

a meteorológiai intézet jelenté március 17-én délelőtti órákban:

hűvösebb idő

európa időjárásában az elmúlt 24 óra folyamán lényeges változás nem történt. a szovjetunió európai területének és skandináviának nagy részén tovább tart a hideg levegő uralma. a közép-európai országok többségének időjárása az évszakhoz viszonyítva kissé hűvös, a kárpát-medence, - a balkán félsziget, románia és olaszország viszont enyhébb. európa többi részén a hőmérséklet az évszaknak megfelelő. közép-európában kiterjedt esőzések vannak. hazánkban szerdán felhőátvonulások voltak, sokhelyen esővel. a legtöbb csapadék a dunántul nyugati felében és a nyugati országhatár közelében hullott. átlagos mennyisége 1-4 milliméter volt, azonban nagykanizsán 5, szentgotthárdon és somogyszobon 6 millimétert mértek. a hőmérséklet a nap folyamán általában 15-18 fokig, a déli megyékben egy-két helyen 19-21 fokig emelkedett, ma hajnalban 5-10 fokig süllyedt. bár a nap folyamán sok helyen kisütött a nap, a napfény tartama mindössze 1-3 óra volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 12.8 fok volt, 7.7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. budapesten csütörtökön 12 órákban a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú. várható időjárás péntek estig: felhős idő, sokfelé esővel, egy-két helyen zivatarral, nyugaton és a hegyeken helyenként havasesővel. mersékel, a dunántulon élenk szél. a hőmérséklet vsökken.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 4-8, nyugaton 1-4, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken keleten 9-13, nyugaton 8 fok között.

távolabbi kilátások: a hét végén hűvös idő, hajnali fagyok.

a duna vízállása csütörtökön délelőtti 11 órákban budapestnél: 308 centimeter./mti/

32. kiadás

1960. március 17.

17 óra 40 perc

bb 46. az 1848-49-es szabadságharc

1960. március 17.

katonai vonatkozású emlékeiből állandó kiállítás nyílt a hadtörténelmi múzeumban/ első kerület, tóth arpad sétány 40./ a kiállítás megtekinthető - hétfő kivételével - hétköznap 9-17 órai, vasárnap 10-18 óráig./mti/

14.20

bb 47. nyilvános városfejlesztési vita veszprémben - a lakosság társadalmi összefogásával fejlesztik veszprémet

1960. március 17.

veszprémben a népfront bizottság és a tanács végrehajtó bizottsága nyilvános vitára hívta össze a város dolgozóit, amelyen megvitatták veszprém öt éves fejlesztési tervét, dr. koranyi györgy, a társadalmi aktivákból alakult városfejlesztési bizottság elnöke beszámolt a tervekről. ezt megelőzően a város dolgozói között már sokszáz képekkel illusztrált, tervismertető füzetet osztottak szét és azt az üzemekben, intézményekben megvitatták. a nyilvános városfejlesztési vitán az üzemek, vállalatok, lakónegyedek képviselői konkrét javaslatokat terjesztettek elő a dolgozók és lakótársaik nevében. javaslatok hangzottak el a belvárosban elhelyezett üzleteket, lakóházakat elfoglaló raktarak áthelyezéséről, az idegenforgalmi nevezetességek továbbfejlesztéséről, a műemlékek védelméről, utcák, terek, városrészek rendezéséről, a város további szépítéséről, parkosításáról. a városrendezési vitán résztvevők többtízezer óra társadalmi munkát vállaltak. összesen a város kiszervezeteinek fiataljai 30.000 óra társadalmi munkát segítek a legsürgősebb építési, fejlesztési feladatok megoldásában. fiatalok önkéntes brigádjai tovább építik a vidamparkot, segítik a közvilágítás korszerűsítésében, rózsaligeteket, fákat telepítenek a köves, sziklás utcákon, tereken, sok hasznos, közérdekű javaslat hangzott el a későbbi években végrehajtandó tervek vitájában is. továbbra is nagy gondot fordítanak a több száz éves műemlékek védelmére. a tervidőszakban befejezik az egyetemi városrész építését. újabb létesítményekkel gazdagodnak a nagyhirű nagyipari kutatóintézetek. korszerű iskolát, tucatnál több új tantermet építenek. mintegy 30 millió forintos költséggel 200 ággyal bővítik a megyei kórházat. fejlesztik a kereskedelmi hálózatot és új nagykereskedelmi építményeket. öt év alatt 1600 lakás, mintegy 25 kilométer ut, 150 szobás irodaház, turisztaszálló, több nagykereskedelmi raktár épül. a veszprém külső pályaudvar korszerűsítésére 32 millió forintot költenek. nagyösszegű beruházással 2000 személyesre bővítik a szabadteri színpad neozóterét, valamint új mozi, nagy befogadóképességű sportstadiont építenek. a tervidőszak harmadik évében már önálló színház lesz a városnak. az utcákat, tereket, új szobrokkal, emlékművekkel és szökőkutakkal díszítik.

/mti/
15.37

kiadás

1960. március 17.

17 óra 40 perc

bb 53. vasárnap lesz a 6. kerületi uttorók szellemi öttusájának döntője

1960. március 17.

felszabadulásunk 15. évfordulója alkalmából a medosz móríc zsigmond művelődési ház és a 6. kerületi tanács oktatási osztálya ki lesz az első úrhajás címmel ötfordulós szellemi vetélkedőt rendezett a 6. kerületi általános iskolák uttorói részére. a döntőt vasárnap délelőtt 1/2 11 órai kezdettel tartják a medosz móríc zsigmond művelődési házban. utána ünnepélyesen kihirdetik a szellemi vetélkedő eredményét és a nyerteseknek átadják a mező-és erdőgazdasági dolgozók szakszervezete által felajánlott díjakat.

16.30.

bb 54. átadták a korszerűsített nagykallói malmot

1960. március 17.

mintegy három és felmillió forintos költséggel korszerűsítették a nagykallói malmot. a régi üzemre emeletet építettek, új berendezéssel látták el. a rajkai-féle gabonaszéttelőlőgépet és az anyagszállítás pneumatikus rendszerrel rúkkodik. a felújított és korszerűsített malmot, amelynek napi teljesítménye három vagon, csütörtökön ünnepélyesen átadták rendeltetésnek. /mti/

bb 55. cipőbörze, kecskeméten

1960. március 17.

csütörtökön bekécs, csongrád és bacs-kiskun megye cipőkereskedelmi szakemberei találkoztak kecskeméten, a szakszervezetek megyei szekházában, ahol a delmagyarországi nagykereskedelmi vállalat ,,cipőbörze,, rendezett. tizenhárom cipőgyár több mint negyszáz, a harmadik negyedére tervezett modellt mutatott be és a szakemberek a boltvezetők ezek közül választották ki a lakosság igényeinek legmegfelelőbbeket. az itt kiválasztott cipőmodellből a harmadik negyedére a három megye lakosai részére több mint 350.000 parat gyártanak. /mti/

16.50.

mti belföldi hírek

n 34. kiadás

1960. március 17.

17 óra 45 perc

bb. 48. 1960-ban háromszáznyolcmillió forinttal gazdálkodik a zala megyei tanács - megyei tanácsülés zalaeegerszegen

1960. március 17.

csütörtökön zalaeegerszegen ülést tartott a zala megyei tanács. az ülésen részt vett dr. rabos iván, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára. török lajos vb. elnök előterjesztette a vegreahajtó bizottság jelentését a legutóbbi ülés óta végzett munkáról, majd megvitatták a telen alakult termelőszövetkezetek helyzetét és a megye ez évi költségvetését.

a vegreahajtó bizottság jelentése szerint az újonnan alakult közös gazdaságokban rendben folynak a tavaszi munkák. mintegy nyolcvan községben építkeznek saját erőforrásból a tsz-tagok. marsmindenütt szambavették a közös állattalomszert, s befejezték a földrendezést is. a tanácsok fontos feladata, hogy a patronáló üzemekkel és vállalatokkal közösen még nagyobb mértékben segítsék az új termelőszövetkezeti gazdaságok megszilárdulását.

a tanácskozás második részében az idei költségvetéssel foglalkoztak, amelyet antos istván, a megyei tanács pénzügyi osztályvezetője és kell andor, a tervosztály vezetője terjesztett elő. a zala megyei tanács 1960-ban háromszáznyolcmillió forinttal gazdálkodik. a költségvetés összegének nagyobb hányadát szociális, egészségügyi és kulturális célokra fordítják. a költségvetés 34 százaléka közvetlenül az oktatás és a művelődésügy továbbfejlesztését szolgálja. az egészségügyi hálózat fejlesztésének előirányzatából kiemelkedik a háromszáz agyas zalaeegerszegi tbc kórház építésének megkezdése és két új központi orvosi rendelő létesítése.

a megyei költségvetés fontos részévé vált a községfejlesztés is. az idei községfejlesztés összege meghaladja az ötvenmillió forintot, - husz százalékkal magasabb a tavalyinál. többek között községfejlesztésből es nemzeti támogatással hatvanhat általános iskolai tanterem, negyven művelődési otthon, két egészség-ház, hét orvosi lakás és rendelő, s hat óvoda épül a zalai falvakban. ugyancsak a lakosság nyagi nozzajárulásával az év vegeig tizenhatsz községben mintegy két és felezer falusi portanyullád ki a villanyfény.

a megyei tanácsülés a költségvetés megtanulása és elfogadása után meghallgatta kovács imrénének, a megyei népi ellenőrzési bizottság elnökének jelentését a bizottság ez évi munkatervéről.

/mti/

15.25

mti belföldi hírek

n 35kiadás

1960. március 17.

17 óra 50 perc

bb. 49. magyar szakszervezeti küldöttség utazott csehszlovákia

1960. március 17.

csütörtökön magyar szakszervezeti küldöttség utazott pozsonyba. a küldöttséget brutyó jános, a szot főtitkára vezeti. a küldöttség tagjai: varga györgy, a szot titkára, horn dezső, a szot titkarságának tagja, szilágyi sándor, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője. a szot titkarságának küldöttsége március 18-19-én hivatalos megbeszéléseket folytat a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsának küldöttségével.

/mti/

15.40.

bb. 50. fehér lajos sajtó-konzultációja a termelőszövetkezeti mozgalom időszerű kérdéseiről

1960. március 17.

a muosz mezőgazdasági szakosztályának rendezésében fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön délelőtti konzultációt tartott a magyar sajtó hazában. a fővárosi és vidéki lapok munkatársainak számos kérdésére a termelőszövetkezeti mozgalom időszerű feladatairól adott tájékoztatást.

/mti/

16.05.

mti belföldi hírek

n 36.kiadás

1960. március 17.

18 óra — perc

bb. 51. szülői munkaközösségek elnökeinek tanácskozása nyíregyházán
1960. március 17.

a szabócs-szatmar megyei tanács művelődési osztálya és a megyei nőtanács rendezésében csütörtökön a szülői munkaközösségek elnökei tanácskoztak nyíregyházán. az anketon résztvevő és felszólalt benkei andrás, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei partbizottság első titkára is. a tanácskozáson megvitatták a szülői munkaközösségek tevékenységének tapasztalatait, az egységes családi és iskolai nevelés további feladatait. bevezető előadást tartott horváth gabriella, a megyei partbizottság munkatársa.
/mti/

bb. 52. pénteken nyílik meg budapestén a kgst-országok tipustervezési kiállítása

1960. március 17.

a kgst-országok tanácsa építésügyi állandó bizottságának 2. nemzetközi értekezletén leningrádban tíz barati ország kiállítást nyitott az építkezések tipizálásánál elért eredményeiről. prágában is bemutatták a kiállítást, s anyaga nemrégiben budapestre érkezett. a tipustervezési központ rendezésében pénteken délután a magyar építőművészek szövetségének székházában /budapest, 8. ker. puskin utca 26./ farkas laszló, az építésügyi osztályának vezetője nyitja meg a kiállítást. csaknem negyszáz tablón elhelyezett fénykép szemlélteti albania, bulgaria, csehszlovákia, kína, koreai népi-demokratikus köztársaság, lengyelország, magyarország, az ndk, romania és a szovjetunió legkorszerűbb tipustervei szerint készült épületeit, s különböző letesítményeit.

/mti/

16.15.

mti belföldi hírek

n 37.kiadás

1960. március 17.

18 óra 50perc

bb 57. mohammed távirata dobi istvanhoz
1960.március 17.

v. mohammed markokkói király táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének az agadiri katasztrófa alkalmából kifejezett együtterzéséért. /mti/

bb 58. a ghanai miniszterelnök távirata dr. münnich ferenchez
k gk-lm 1960.március 17.

kwame nkrumah miniszterelnök táviratban köszönte meg dr. münnich ferencknek, a kormány elnökének ghana nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait. /mti/

bb 59. kiosztották az 1959. év legszebb könyve verseny díjait
1960. március 17.

csütörtökön a könyvklubban megtartották az 1959. év legszebb könyve verseny ünnepélyes díjkiosztását, a versenyben résztvevő kiadók munkáját dr. köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság vezetője értékelte.

- hazánkban a szép könyv nem néhány könyvbarát magánügye többé: ma már sok-sok tízezer hiva, szószólója van a művészi külsejű könyveknek - mondotta - könyvművészetünk elmúlt években elért eredményei külföldön is elismerést arattak, gondolok a brüsszeli világhiállításán a corvina idegennyelvű könyvkiadó grand prix-jére és a szocialista országok 1959-ben lipcsében rendezett könyvművészeti kiállítására, amelyen a magyar könyvkiadás 7 arany, 11 ezüst és 10 bronz-érmét nyert. az elmúlt év könyvkiadása a könyvek művészi kiállításában jelentős fejlődést mutat, a kiadók és nyomdák egészséges vetélkedése könyvművészetünk fejlődésében nagy szerepet játszik, ennek eredményeit mutatja az 1959.évi verseny során kiosztásra kerülő díjak és dicséretnek nagy száma is.
/folyt.köv./

17.50.

mti b e l f ö l d i h i r e k

n 38kiadás 1960. március 17. 19 óra 45 perc

bb 59. /kiosztották az 1959. év ... 1. folyt./

köpeczi béla megnyitója után terényi lászló, a nyomda-, a papíripar- és a sajtó dolgozói szakszervezetének főtitkára kiosztotta a verseny jutalmait.

az 1959-es év legszebb könyve versenyében a könyvművészeti bizottság a következő kiadókat részesítette jutalomban, illetve dícséretben: 1. díj: magyar helikon, 2. díj: akadémiai kiadó, 3. díj: műszaki könyvkiadó, 4. díj: európa könyvkiadó.

dícséretben részesültek: a kossuth kiadó, a zeneműkiadó és a gondolat kiadó, ezenkívül a bizottság 8 kategóriában 40 első díjat szavazott meg. ezek a következőképpen oszlottak meg:

művészeti kiadványok: pogány frigyess; szobrászat és festészet az építőművészetben - műszaki könyvkiadó, pogány ö. gábor: magyar festészet a 20. században - képzőművészeti alap-corvina, bodrogi tiber: óceánia művészete - képzőművészeti alap - corvina, internationale künstlerische fotoausstellung - corvina, plakate der ungarischen räterepublik - corvina - kossuth.

szépirodalmi kiadványok: illes béla: karpáti rapszódia - szépirodalmi, csehov összes művei: - európa, boldog vadászok - magvető, mikszath: szent péter esernyője - corvina, radnóti: ikrek hava - magyar helikon, stefan zweig: sakknovella - európa, ronsard változtatott versei: - európa, pirkadása a magyar ének - szépirodalmi.

ifjúsági kiadványok: kolozsvári 1.: találos kérdések - móra, puskin: mese a halászlóról és a kis halról - minerva, szirmai: a tengerbelépő cipő - móra.

tudományos és szakmai kiadványok: fitz: a magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története - akadémia, dr. nagy dénes: röntgenanatomia - akadémia, budapest régiségei: - akadémia, bölcskei-csaba-láng-miticzky: vasbetonhidak - műszaki, opuscula ethnologica memoriae, ludovici bíró sacra - akadémia, haranghy lászló: részletes kórbonctan 1. - medicina, bányászati kézikönyv: 2. kötet - műszaki.

/folyt.köv./

18.15.

mti b e l f ö l d i h i r e k

n 39 kiadás 1960. március 17. 19 óra 45 perc

bb 59. /kiosztották az 1959. év... 2. folyt./

politikai és ismeretterjesztő kiadványok: kommunista kiadvány - helikon - kossuth, békés i. petőfi nyomában - gondolat, a magyar nyelv értelmező szótára - akadémia, c. w. ceram: a régészet regénye - gondolat.

tankönyv- és tömegkiadványok: tarka könyvek: - kossuth, randé jenő la vie politique de hongrie - corvina.

bibliofil kiadványok: mórnicz zsigmond: rózsza sándor - helikon, miklós pal: a tunhuangi ezer buddha barlangtemplomok - helikon, hitopadása: - európa, tinódi: krónika - akadémia, kálti márk: képes krónika - helikon.

zeneművek: beethoven - weiner zongoraszonáták 1-3. - zeneműkiadó, chitz klára ujszerű skálaiskola zongorára - zeneműkiadó, szabócsi b. the twilight of liszt - akadémia. /mti/

bb 60. időjárásjelentés

1960.március 17.

a meteorológiai intézet jelenti március 17-én, csütörtökön 18 órakor:

hűvösebb idő

várható időjárás péntek estig: felhős idő, sokfelé esővel, egy-két helyen zivatarral, nyugaton és a hegyeken helyenként havasesővel, mérsékelt, a dunántúlon élénk szél, a hőmérséklet csökken, várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken keleten 9-13, nyugaton 5-8 fok között.

távolabbi kilátások: a hét végén hűvös idő, hajnali fagyok.

a duna vízállása ma 16 órakor: 306 centiméter. /mti/

18.20.

bb 61. átmeneti intézkedések a termelőszövetkezetek közös állatállományának gyorsabb ütemű kialakítása és az árutermelés fokozása érdekében

1960. március 17.

a gazdasági bizottság megvizsgálta azokat a lehetőségeket, amelyekkel - a közös állatállomány kialakítása mellett - a termelőszövetkezetek tagjainak háztáji gazdaságaiban is elősegíthetjük az állattenyésztés és a vágóállat árutermelés átmeneti növelését. a termelőszövetkezeti közös és a háztáji állattartás, valamint a hizlalás kivánatos mértékű növelése érdekében a gazdasági bizottság a következő módszereket javasolja a termelőszövetkezeteknek:

az állam részére történő sertéshizlalás növelése érdekében szükséges, hogy a termelőszövetkezetek szervezzék meg a háztáji sertéshizlalást: a közös gazdaság tagjai minden hizlalásra alkalmas háztáji sertésükre kössenek hizlalási szerződést az állatforgalmi vállalatokkal, ugyanakkor a termelőszövetkezet kössön megállapodást az állatforgalmi vállalatattól, hogy az így leszerződött sertések hizlalását indokolt esetben a tag részére állami szabaddelfvasárlási áron, takarmányjuttatással is elősegíti. a sertések átadását úgy szervezi meg, hogy csoportosan, legalább 20, vagy ennél nagyobb tételekben kerüljenek átadásra.

az állatforgalmi vállalatok a háztáji gazdaságokban lekötött sertések után a tagoknak közvetlenül fizetik ki a hizlalási előleget, valamint az átadott sertésekért járó ellenértéket. a háztáji gazdaságokban hizlalt sertések után élősúly kilogrammonként 0,5-1,5 forint lebonyolítási díjat kapnak a közös gazdaságok amit csak az oszthatatlan közös alap gyarapítására, jelszen a sertésférőhelyek építésére használhatnak fel.

a közös férőhelyen hizlalt közös hizott sertésekért szerződés esetében a termelőszövetkezet 1,50, illetve 2.- forintos nagyüzemi felárat kap. nyilvánvaló tehát, hogy a közös állományból meghizlalt sertések átadása előnyösebb. mindaddig, azonban, amíg a közös állomány és a közös férőhely megteremtésére korlátozott lehetőségek vannak, az ösztönző anyagi érdekelttség elősegíti a háztáji gazdaságok sertéshizlalását és a közös sertéstartáshoz szükséges férőhelyek megteremtését is.

/folyt.köv./

bb 61. /átmeneti intézkedések....1.folyt./

a közös süldőállományok létrehozása érdekében a termelőszövetkezetek az állatforgalmi vállalatokkal együtt szervezzék meg a szerződéses süldőnevelést a háztáji gazdaságokban, ennek a szerződésnek az a lényege, hogy a termelőszövetkezeti tag kötelezi magát: 4 süldőt egyenkint belül bebugatja és a szaporulatból legalább 4 süldőt egyenkint legalább 30 kilós súlyra felnevel és átad, az állatforgalmi vállalat az így létrejött szerződés alapján a kocákra egyenkint 800 forint kamatmentes előleget folyósít a szerződő tagnak és az átadott süldők árát is a tagnak fizeti ki, az így felnevelt süldőket elsősorban a termelőszövetkezeteknek adják át, ha a továbbhizlaláshoz szükséges férőhelyek már rendelkezésre állnak. a háztáji gazdaságban szerződéses alapon nevelt süldőkre a közös gazdaság hizlalási szerződést köthet az állatforgalmi vállalattal.

a kocaállomány növelése érdekében az állatforgalmi vállalatok továbbszaporítsra alkalmas kocasüldőket adnak át azoknak a termelőszövetkezeti tagoknak, akik kocát kívánnak tartani háztáji gazdaságukban. az átadott, továbbszaporításra alkalmas kocasüldő ellenértékét a szaporulatból kocánként 3, továbbtartásra alkalmas, egyenint legalább 40 kiló súlyú süldő átadásával törleszthetik.

a szarvasmarhaállomány fejlesztése, ezen belül különösen a nőivarú szarvasmarha állomány tenyésztésben tartása és szaporítása érdekében a jelenlegi szerződéses rendszer további kiterjesztésére határozta el a gazdasági bizottság. az állatforgalmi vállalatok már fiatal korban tenyésztési szerződést kötnek minden olyan háztáji, vagy egyéni gazdaságban levő üszőborjúra, amelyet a tenyésztő saját állományának növelésére, illetve utánpótlására felnevelni nem akar. a törzskönyvezett anyaktól származó borjúkra a tenyészállatforgalmi gazdasági iroda köt tenyésztési szerződést. az állatforgalmi vállalatok által tenyésztésre lekötött üszőborjúkat folyamatosan felülvizsgálják, s a tenyésztésre alkalmas

üszőket a tenyészállatforgalmi gazdasági iroda veszi át. a tenyésztésre alkalmatlan növendéküszőket viszont a szerződők - az előírt feltételek szerint - meghizlalhatják és az állatforgalmi vállalatoknak adhatják át. a szerződésben lekötött borjúkért egyenkint 400 forint, a tenyésztésre alkalmasnak talált üszők után pedig további 600 forint előleget kapnak a termelők. a tenyésztésre alkalmas ivarérett, vagy vemhes üszőkből elsősorban a termelőszövetkezetek igényeit elégíthetik ki.

/folyt.köv./

mti belföldi hírek

42 kiadás

1960. március 17.

11 óra 20 perc

bb. 61/ átmeneti intézkedések..... 2. folyt./

ilyen tenyészszőkeket a háztáji szarvasmarhával nem rendelkező termelőszövetkezeti tagok is kaphatnak, ezekre a tenyészállatforgalmi gazdasági iroda hitelt is nyújt a feltétellel, hogy a termelőszövetkezeti tag az üsző szaporulatából az első felnevelt borjút tenyésztési, illetve hizlalási szerződéssel kösse le és adja át, s ezzel törlessze a kapott üsző ellenértékét. az esetleges érekülöbözötet készpénzben egyenlíti ki. ahol a háztáji gazdaságok takarmányellátottsága nem megfelelő arra, hogy a tagok nagyszulyu szarvasmarhák átadására kössenek hizlalási szerződést, az állatforgalmi vállalatok kisebb szulyu, továbbhizlatásra alkalmas növendékmárhák nevelésére és átadására kötnek szerződést a tagokkal, himivaru borjuk és növendékmárhák az eddigi keretek megszüntetésével korlátlanul lekötethetők hizlatásra. /mti/

19.20

bb 62. eltemették leszták jánost, a párt régi harcosát

1960. március 17.

csütörtökön délután a kerepesi temetőben nagy részvét mellett temették el leszták jánost, a párt régi harcosát, az mszmp hetedik kerületi revíziós bizottságának elnökét, a bőripari dolgozók szakszervezetének munkatársát, a partizánszövetség tagját. /mti/

20.15.

MTI

Központi Híradó Iroda, Budapest, L. Fiume u. 5-7. Telefon: 150-430, 450-000
A munkatársak és a közönség számára a rádiószolgálatok feladatait látja el.

mti hivatalos közlemény

h. 1. kiadás

1960. március 17. 16 óra 50 perc

bb 56. a minisztertanács ülése

1960. március 17.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. az országos tervhivatal elnökének előterjesztése alapján megvitatta és meghatározta a második ötéves terv kidolgozásának kiinduló adatait és feladatait, megszabta a második ötéves terv iparfejlesztési irányelveit. a kormány megbizta a minisztereket, hogy a második ötéves terv fontosabb részletterveinek megalapozására tanulmányokat dolgozzanak ki. a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta. -/mti/

17.30.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1 kiadás 1960. március 18. 6 óra — perc

1. új találmányok a csepel autógyárban - csaknem tízmillió forint megtakarítás évente

1960. március 17.

a csepel autógyár mérnökei és technikusai az idei fejlesztési tervben csaknem 70 gyártástechnológiai változtatást terveznek, s többszáz különböző alkatrészt mintegy 35.000 munkaműveletét módosítják.

a gyártásfejlesztésben különösen sokat segít két műszaki dolgozó három új találmánya. Lamm róbert kohómérnök két találmányt is kidolgozott az öntődei termelés korszerűsítésére. az anyagösszetétel megváltoztatásával és utólagos hőkezeléssel olyan fekete töretű temperöntvény gyártási eljárását oldotta meg, amellyel az acélöntvény minőségével egyenrangú vasöntvény készíthető. már négyfajta motoralkatrészt ilyen öntvényből állítanak elő a drága acélöntvény helyett. rövidesen mag újabb öt alkatrésznél hasznosítják az új módszert. szerkesztett egy különleges készüléket is a centrifugális vasöntés tökéletesítésére. ezzel pontosabban, kevesebb anyagvesztéssel tudják elkészíteni a vasöntvényeket. a motor hengerperselyének súlya például a régi centrifugális öntésnél 16 kiló volt és most mindössze 8.5 kiló. jelentős új módszert talált fel földvári lászló technikus is. új eljárása megszünteti a kovácsolás régi „ellenséget”, az anyag felmelegítésénél, alakításánál és lehűtésénél keletkező felületi oxidréteg képződését, a reze kialakulását. így a korábbihoz képest egyharmadára csökkenthető a munkadarabok kovácsolási ráhagyása.

a három találmánnyal évente csaknem tízmillió forint a megtakarítás. a termelés korszerűsítésére hozott összes műszaki intézkedéssel pedig az idén több mint hatvanmillió forintot takarítanak meg a gyár dolgozói a tavalyi termelési költségekhez képest. /mti/

2. a tiszta budapestért: gyors ütemben szállítják a telephelyekre a salakprizmákat, megkezdték az uttestek mosását

1960. március 18.

a fővárosban erőteljesen hozzálátnak a tavaszi nagytakarításhoz: a fővárosi köztisztasági vállalat már intézkedett, hogy a telephelyekre szállítsák a télen kihordott salakprizmákat.
/folyt.köv/